Ч. 267 Второк 28 падолиста (11 грудня) 1900. Рік X

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 12.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жаданє за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в агенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Старостствах на провінциї:
на цілий рік К. 4·80
на пів року „ 2·40
на чверть року „ 1·20
місячно . . „ —·40
Поодиноке число 2 с.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік К. 10·80
на пів року „ 5·40
на чверть року „ 2·70
місячно . . „ —·90
Поодиноке число 6 с.

Вісти політичні.

(Здоровлє Папи. — Кріґер в Европі. — З полудневої Африки. — З Хіни.)

Перед кількома днями рознесли ріжні часописи вість, немов Сьв. Отець небезпечно занедужав. Супротив того оповіщає аґенция Стефаніґо, що вісти ті неправдиві, і стан здоровля Папи дуже добрий. Папа приймає ріжні особи на авдиенциї, і не проявляє ніякого утомленя, а вість про его недугу має свою причину в тій обставині: Перед несповна місяцем Папа зранив ся в стопу лівої ноги, опустивши тяжкий предмет, який держав в руці. Однак про те не згадував нікому. Доперва в послідних днях, відчуваючи біль в нозі, покликав Папа лікарів, проф. Ляпоніого і Масоніого. Сей послідний перевів операцию на нозі. Операция не була небезпечна, але за те дуже болісна, бо ходило о усунене нігтя з лівої ноги. Операцию переведено щасливо, і стан здоровля є дуже добрий. Так само і місце по довершеній операциї перед двома роками заклепило ся і заросло зовсім.

З Гаґи доносять, що вже майже певна річ, що Кріґер завехав дальших подорожий на европейскі двори. Також заперечують поголоски: немов би др. Лейдс звернув ся був до італіяньского правительства з просьбою о прилучене ся до евентуальних старань о інтервенцию. Мимо того не устає рух в користь Бурів. В Монахові відбули ся великі збори приклонників бурскої справи, де 4.000 участників, а серед них найвизначнійші личности міста, университетскі професори, літерати і др., ухвалили остру резолюцию против Анґлиї та висказали свое невдоволенє з анґльофільскої політики німецкого правительства, як і відмови цісаря Вільгельма що-до принятя Кріґера. Ся послідна справа станула також на дневнім порядку оногдашного засіданя німецкого парляменту. Німецкий народний посол Резіке завважав, що німецкий нарід діймив глубоко факт, що німецкий монарх замкнув двері перед начальником народа, котрий боре ся за свою независимість. Бесідник робить закид канцлерови, що лихо поінформував цісаря про настрій німецкого народа. Лише в той спосіб можна собі витолкувати те, що стало ся. Секретар державний ґр. Посадовский висказав жаль, що ґр. Більов неприсутний, щоби сам міг дати відповідь інтерпелянтови. Послови, невідвічальному, легко іти за популярними окликами загалу, але канцлер, що відвічає не лише за мир Німеччини, але евентуально та кож за мир цілого сьвіта, не може дати унести себе популярній чи сентиментальній струї; для него одинокою директивою є мир, безпечність і добро власної вітчини.

Що Бури почали тепер живійшу борбу і що непокоять Анґлійців, де лиш можуть, показує ся з донесеня нового начального вождя, льорда Кіченера, котрий подає з Блюмфонтену такі вісти: Після донесень патролї, пішов Девет в напрямі всхіднім або північно-всхіднім від Одендальдріфт. Іде за ним ґенерал Нокс, що по дорозі забрав в послідних днях одну армату і віз з муницнею. Анґлійців забраних до неволї коло Девеґсдорпу випустили тепер Бури на волю з виїмком офіцирів. Увільнені ще не прибули сюди. — Макдональд відїхав звідси, аби обняти команду в Алївальнорт над рікою Оранією, де починають рухати ся Африкандери. Дальше доносить Кіченер про менші битви з Бурами коло Бельфасту і Табанчу, в котрих Бури мали незначні страти. — З Дурбану знов доносять, що Бури забрали Анґлійцям 130 коний призначених до войскової служби. Инший відділ Бурів забрав кілька тисяч волів і 17.000 овець призначених для анґлійского войска. — Льондоньский кореспондент Leipziger Tagblatt-у одержав від одного високого анґлійского достойника такі вісти: „Теперішна подорож Кріґера може наклонить Бурів, що піддадуть ся, за що одержали би уступку, котра може їм бути ще тепер зроблена, а іменно утворене нової бурскої республики в північній половині Трансвалю. Ту можливість анґлійске правительство ще лишило отвертою. І то було причиною, що доси не подавано урядово до відомости держав забору бурских республик. Але конечним услівєм того мусить бути заява Кріґера, що піддає ся, до чого імовірно в дуже короткім часі дасть ся наклонити. У Франциї міг він пізнати, що навіть і найбільша симпатия нічого ему не поможе. Коли отже поїде тепер до Німеччини і до Австриї, то може лекше послухає добрих рад. Коли не поїде до Берлина, то дадуть ему таку раду в иншій дорозі, на всякий спосіб німецке правительство приймилось би дуже радо тої задачі. І німецкому правительству будуть Бури завдячувати, коли

13)

ГАНЯ.

(З польского — Генрика Сенкевича.)

(Дальше).

Я знав, що добрий отець говорив то лиш тому, аби побудити мою любов власну, займити мене чимсь, і вирвати мої гадки з того понурого круга, в котрім, здавалось, обертаю ся; але я відповів, немов умисне, рівнодушно і з неохотою:

— Який я там опікун! Тата не було, та старий Микола лишив мені еї, але правдивим опікуном не я.

Отець зморщив чоло; але видячи, що в той спосіб не дійде зі мною до ладу, взяв ся на иншу штуку. Усьміхнув ся під сивим вусом, прижмурив по воякци одно око, взяв мене легко за ухо, і немов довірочно, дразнячи спитав:

— А може тобі завернула Ганя голову? Говори хлопче, що?

— Ганя? Ні трохи. А то було би славне.

Я брехав як старий злодій, але то ішло мені лекше, чим я надіяв ся.

— То може Льоля Устрицка, що?

— Льоля Устрицка, она лиш би залицяла ся.

Вітцеви не стало терпцю.

— То чогож до лиха, як не залюбив ся, ходиш як рекрут по першій вправі?

— Чи я знаю? Мені нічого не хибує.

Але такі випитуваня, яких задля печаливости не щадили мені ні отець, ні о. Людвик, а навіть пані д'Іве, мучили мене і нетерпеливили чим раз більше. Вкінци мої відносини до них почали бути прикрі. Я гнівав ся і обурював ся чим небудь. О. Людвик бачив в тім деякі черти проявляючої ся з віком тверд ої вдачі, і споглядаючи на вітця, значучо усьміхав ся і говорив: „Родом кури чубаті!“ Але з тим не стало і ему часом терпеливости. Між вітцем а мною прийшло кілька разів до дуже прикрих перепалок. Раз навіть, при обіді, коли в розмові о шляхотчину і демократию вагнав ся я до того, що заявив, що волів би сто разів не родити ся шляхтичем, отець велів мені вийти з комнати. Женщини поплакали ся в наслідок того, і цілий дім ходив через два дні як зварений. Що до мене, то я не був тоді ні аристократом, ні демократом, я був лиш залюблений і нещасливий. На теориї, принципи і социяльні пересьвідченя не було у мні цілком ніякого місця, а коли я вступав ся за одними против других, то робив се лиш в роз'яреню, на злість не знати кому і чому, так само як на злість вдавав ся я з о. Людвиком в релїґійні спори, котрі кінчили ми тріскаючи дверми. Одним словом, я затроїв житє не лиш собі, але й цілому домови; тому коли вкінци Селим вернув по десятидневній неприсутности, всім немов би камінь упав з груди. Коли приїхав до нас, мене не було дома, бо я товк ся на кони по околици. Я вернув до дому аж під вечер, і заїхав просто на подвірє у фільварку, де хлопець, відбираючи від мене коня, сказав:

— Панич з Хорель приїхав.

В тій хвили надбіг Казьо і повторив мені ту вість.

— Вже знаю — відповів я немов з гнівом. — Де Селим?

— Мені здає ся, що в огороді, з Ганею. Піду его пошукати.

Ми пішли оба до огороду, але Казьо побіг наперед, а я ішов поволи за ним, аби умисне не спішити ся з новитанем.

Не уйшов я ще пятьдесять кроків, коли на закруті стежки побачив я знов вертаючого з поспіхом Казя.

Казьо був дуже пустий і веселий; вже з далека почав виправляти ріжні якісь дивні знаки і рухи, як мала малпа; при тім був червоний, держав палець на устах і сьміяв ся, а рівночасно старав ся той сьміх придавити. Наблизивши ся до мене, відозвав ся тихцем:

— Генрик! Ґі, ґі, ґі! Тсс!

— Що ти робиш? — відповів я нерадо.

— Тсс! Бігми, ґі, ґі! Селим в альтані клячить перед Ганею. Бігми!

Я сейчас вхопив его за рамена і стиснув пальцями як кліщами.

— Мовча! Лишись тут! Ні слова нікому, розумієш? Лишись тут, я сам піду, але мовчи, ні слова перед ніким, коли тобі моє житє миле!

Казьо, що спершу брав цілу річ із сьмішної сторони, побачивши, що я поблід як труп, видко налякав ся, і лишив ся на місци з стертими устами, а я побіг як шалений в напрямі хмелевої альтани.

Пересунувшись скоро і тихо, як вуж поміж корчами, що окружали альтану, підійшов

Анґлія зробить їм ту уступку". До тих слів додає берлиньска часопись Post таку замітку: О скілько ті донесеня правдиві, покаже будучність. На всякий спосіб не суть неімовірні, бо й Анґлійцям мусить зависіти на утвореню такого сильного заборола против неспокійних мешканців середної Африки, аби своє панованє в своїх обширних кольоніях забезпечити.

Новинки.

Львів дня 10 го грудня 1900.

— З черновецкого університету. З нагоди 25-літного ювилею черновецкого університету, видав др. Норст его історию, в котрій між иншими подає такі статистичні дати: За час 25-літного істнованя університета Франца Йосифа в Чернівцях роздано на трох факультетах 19 диплёмів на почесних докторів і так: на теольоґічнім 10, на правничім 2, а на фільозофічнім 7. Sub auspiciis Imperatoris промовано трох на докторів себ-то на теольоґічнім факультеті одного, а на правничім двох. Від 1875 р. до 1900 вкл. одержало разом на усіх трох факультетах 412 слухачів степень доктора і так: 38 теольоґів, 347 правників і 27 фільозофів. За час 50 семестрів істнованя нашого університета було записаних на теольоґічнім факультеті всього 2862 слухачів, отже пересічно на семестер 57·22, з них було 2236 Волохів, 505 Русинів, 117 Сербо-Хорватів і 4 инших народностий. На правничім факультеті було записаних усіх 8758 слухачів, отже пересічно на семестер 175·16. З них було 4855 Німців, 1660 Волохів, 939 Русинів, 1138 Поляків, 166 ріжної народности. На фільозофічнім факультеті було записаних 2800 слухачів, з чого на семестер випадає пересічно 56; із них було 1452 Німців, 520 Волохів, 408 Русинів, 387 Поляків і 33 иншої народности. На усіх виділах було записаних разом 14.428 слухачів, пересічно на семестер випадає записаних 288·4 слухачів. Звідси було 6307 Німців, 4416 Волохів, 1851 Русинів, 1525 Поляків і 320 з инших народностий. Так отже в протягу 50 перших семестрів було Німців 43·740%, Волохів 30·625%, Русинів 12·837%, Поляків 8·495%, а з инших народностий 4·303%. Процентове відношеня слухачів на сьвітских факультетах виказує 54·569% Німців, 18·861% Волохів, 11·653% Русинів, 13·190% Поляків і 1·723% з инших народностий.

— Обновлене і украшенє церквей. В Мриголоді, місцевости бирчаньского деканата, перемиской епархії, зачне ся з весною слідуючого року обновленє мурованої (дочерної) церкви, на котру то ціль зібрав тамошний парох о. Ал. Вукович 804 кор. — В Батятичах, жовківского деканата перемиской епархії, поправлено і покрито бляхою тамошну деревляну церков, поставлену в р. 1795, а недавно украсив гарно тую церков артист-маляр Теоф. Копистиньский зі Львова на повне вдоволенє тамошного пароха о. Володимира Чеховича і его прихожан.

— Страченє убийника. Нині рано о 7 год. мін. 45 страчено Теодора Бекерского паробка різницкого, котрий свого часу убив при улици Ґолуховского у Львові жінку сторожа і малу дівчину, що з нею ночувала. Вчера перед полуднем трибунал, котрий его судив, подав ему до відомости потверджене вироку смерти. Бекерский лиш зблід і мало не зімлів, бо не сподівав ся того, позаяк его оборонець вніс був жалобу неважности. Бекерский не видів ся з ніким з родини перед смертию і не хотів видіти ся. Телеграфовано по батька, але той не приїхав. Вчера по полудни прийшов до Бекерского о. Яцковский. і висповідав засудженого, котрий каяв ся і дуже плакав. Вчера їв ще я досить добрим апетитом ковбасу і шинку та пив пиво; в ночи спав мало. Нині встав о 5-ій год. і допитував ся заєдно котра година. О 6-ій год. рано прийшов о. Яцковский до каплиці і відправив службу Божу і запричащав засудженого; котрого вивели опісля на подвірє вязниці при улици Баторого, де вже була уставлена шибениця і чекав кат Йосиф Лянґ з Відня, компанія войска і трохи публики. По страченю розкинено межи публику друкований вирок смерти в представленем цілої справи.

— Смерть на місци зробив собі вчера перед 11 год. в ночи концепіст дирекциї домен і лісів Ґресяк, стріливши до себе з револьвера. Куля пробила серце і зробила самоубийникови смерть на місци. Причина самоубийства не звістна.

Надіслане.

— Відповідь на відповідь о. Зельского, голови каменецкої „Селяньскої Ради".

Підчас моїх посольских справоздань в брідскім і каменецкім повітах, деякі виборці передали мені летучий листок п. з.: „Відповідь управляючої Ради політичного товариства „Селяньска Рада" в Каменці струмиловій", послови Ал. Барвіньскому", з 28. цьвітня 1898, підписаний о. Г. Зельским, яко головою, і Г. Мулькевичем, его секретарем. Сей листок (автором его має бути др. Павлюк в Радехові) розкидав о. Зельский підчас своеї кандидатскої подорожи по селах і містах між народом в сих повітах.

Такий памфлет не стоїть того, щоби на него відповідати, однак роблю сим разом виїмку, щоби о. Зельский не думав, що я не вмію на се відповісти, а вдруге длятого, щоби показати сьвітови, яким оружем послугує ся чоловік, що має претенсию бути проводирем народу, а до того сьвященик, що вже з свого становища обовязаний говорити і проповідувати правду і любов ближнього.

Передовсім присвоює о Зельский собі і каменецкій „Селяньскій Раді" право промовляти іменем „цілого руского загалу", а також право взивати посла до зложеня мандату, до чого єдино управнені є виборці, які посла вибрали. Від виборців посол одержав мандат, отже їм обовязаний складати справоздане з посольскої діяльности, і в їх руки має на їх домаганє зложити мандат, який они ему дали.

У відкритім письмі, яке я видав 7 марця 1897 р. на візванє зложеня мандату каменецкої „Селяньскої Ради" з 2. марця 1897 р. звернув я увагу виділу сего товариства, що сей, осуджуючи мою посольску діяльність, дїлав на основі хибних і непевних інформаций, черпаних з каламутних жерел. Сеж загально відома і неперечна річ, що часописи: „Діло" (від 1893 р.) а „Галичанин", „Свобода" і „Руское Слово" николи не подали ні одної моєї промови, виголошеної в Соймі, в Раді державній, або Делеґациях після стеноґрафічних записок, а навмисне все замовчували, або коли що небудь згадали, то з всякими перекрученя-

---

я під саму стіну. Стіни були збудовані в решітку з тонких кругляків, отже я міг всьо бачити і чути. Погана робота підслухуючого не видалась мені цілком поганою. Я осторожно розсунув листе і надставив уха.

— Хтось тут єсть близько! — доніс ся до мене тихий, придавлений шепіт Гані.

— Ні, то листе рушає ся на галузках — відповів Селим.

Я поглянув на них крізь зелену сіть листя. Селим не клячав вже при Гани, але сидів при ній на низькій лавочці. Она була бліда як полотно, очи мала замкнені, голову похилену і оперту на его рамени, він рукою обіймав еї в поясі і тулив до себе з любовію і розкошию.

— Люблю, Ганю, люблю, люблю! — повтаряв шепотом з пристрастию і похиливши голову, старав ся устами досягнути еї уст. Она подавала ся назад, немов би боронила ему поцілуя, але мимо того, уста їх стрітили ся, зіткнулись, остали так получені, притиснені одні до других довго, довго, ах! мені здавало ся, що цілі віки.

А відтак ще здавалось мені, що всьо, що мали собі казати, вицілували устами. Якийсь встид здержував їм слова. Мали досить сьмілости до поцілуїв, а не мали еї до розмови. Царила смертельна тишина, а серед тої тишини доносивсь до мене лиш скорий і пристрастний їх віддих.

Я вхопив руками за деревляну решітку альтани і боян ся, щоби не розсипала ся в тріску від того судорожного стисненя. В очах мені темніло, голова кружляла, земля утікала десь з під мене в безконечну глибину. Але хоч би за ціну житя хотів я знати, що будуть говорити; отже я ще заволодів над собою і хапаючи спеченими устами воздух, з чолом притисненим до решітки, слухав, числячи кождий їх віддих.

Тишина тревала ще якийсь час, вкінци Ганя перша почала шептати:

— Досить вже, досить! Я не сьмію поглянути вам в очи. Ходім звідси!

І відвертаючи в бік голову силувалась вирвати ся з его рук.

— О, Ганю! що зі мною діє ся, який я щасливий! — скрикнув Селим.

— Ходім звідси. Тут хто надійде.

Селим зірвав ся з місця, з блискучими очима і роздутими ніздрями.

— Нехай цілий сьвіт надійде — відповів: — я люблю і скажу то всім в очи. Сам не знаю як то стало ся. Я боров ся з собою, терпів, бо мені здавало ся, що тебе любить Генрик, а ти его. Але тепер не уважаю ні на що. Ти мене любиш, отже розходить ся о твоє щастє.

— О, Ганю, Ганю!

І тут знов роздав ся поцілуй, а відтак Ганя почала говорити мягким і немов ослабним голосом:

— Вірю, вірю, пане Селиме, але маю вам богато річий сказати! Мене здаєть ся хотять вислати звідси за границю до пані. Вчера пані д'Іве розмавляла о тім з паном: пані д'Іве гадає, що то я причиною того дивного настрою пана Генрика. Гадають, що він залюблений в мені. Я сама не знаю чи так не єсть. Суть хвилі що мені так здаєть ся. Я его не розумію. Бою ся его. Чую, що буде нам бороздити, що нас розлучить, а я....

І скінчила ледве чутним шепотом:

— Я дуже, дуже люблю!

— Слухай Ганю — відповів Селим. — Ніяка людска сила нас не розлучить. Колиб Генрик заборонив мені бувати тут, буду до тебе писати. Маю такого, що все занесе лист. Буду приїздити сам від сторони ставу. Смерком вийди все до огорода. Але ти не вийдеш.... Колиб тебе хотіли вислати, не позволю на то, як Бог на небі. Ганю не говори навіть таких річий, бо ошалію О, моя дорога, улюблена!

Пірвавши еї руки, притискав їх пристрастно до уст. Она напрасно зірвала ся з лавки.

— Чую якісь голоси: надходять! — скрикнула налякана.

Вийшли обоє, хоч не надходив і не надійшов ніхто. Вечірнє проміне сонця кидало на них золотий блеск, а мені той блеск видав ся такий червоний як кров. Заволік ся і я поволи до дому. Зараз на скруті стежки, стрітив чатуючого Казя.

— Вийшли. Я видів їх — шепнув. Скажи мені, що маю робити?

— Стріль ему в лоб! — крикнув я з лютостию.

Казьо спаленів як рожа, а очи засьвітились.

— Добре! — відповів.

— Стій! не будь дурним. Не роби нічого. Не мішай ся до нічого і на твою честь, Казю, мовчи. Здай всьо на мене. Як будеш мені потрібний, скажу тобі; але перед нікем ні слова.

— Ні пари не пущу, хочби мене убили.

Хвильку ішли ми мовчки. Казьо занятий тепер вагою справи і причуваючи якісь грізні події, до котрих скакало ему серце, дивив ся на мене заіскреними очима, а відтак сказав:

— Генрику!

— Що?

Ми оба шептали, хоч ніхто нас не слухав.

— Будеш ся бити з Мірзою?

— Не знаю. Може.

Казьо задержав ся і нагле закинув мені руки на шию.

— Генрику! Мій золотий, мій сердечний, мій єдиний! Коли ти з ним хочеш бити ся, то позволь нехай я то зроблю. Вже я собі з ним дам раду. Нехай я попробую ся! Позволь, Генрику, позволь!

ми. Стеноґрафічні протоколи сих законодатних тіл є певним жерелом, і після них належить осуджувати промови і діяльність посла, а не з уриваних і часто ложних дневникарских вістий. Колиб отже о. Зельский і его товариш з „Селяньскої Ради“ були собі задали трохи труду і провірили всі протоколи сойму, ради державної і делеґациї за той час, як я там засідав і промавляв, булиб не печатали і не ширили такої явної неправди, що я нібито „голосував за автономією Галичини на підставі прав історичних польских“, що я ставав „в обороні гнобителя руского народу ґр. К Баденього“, що я не станув в обороні „тисячів мучеників в часї послідних виборів“. З запитанем в справі остатних виборів звернув ся до мене як раз др. Павлюк підчас мого посольского справозданя в Радехові і немало засоромив ся разом з своїми товаришами, коли я ему показав німецкий стеноґрафічний протокол з засїдань ради державної з 6 цьвітня 1897 і відчитав звідтам інтерпеляцию яку я вніс 30 марця 1897 до тодїшного мінїстра президента ґр. Баденього в справі увязненя підчас виборів 6 сьвященників, уживаня війска при виборах, надужить жандармів і т. и.

Робить також докір о. Зельский з голосованя „за відбудованем Вавелю“, не пояснивши, що се було внесене кр. виділу, в котрім засїдає яко член-заступник Русинів др. Савчак, котрий з тим внесенем виділу згодив ся, а позаяк сойм мав почтити ювилей 50-лїтного панованя Є. В. Цїсаря нашого, то всї за тим голосували. як сьвідчить протокол засїданя з 8 лютого 1897 року окрім дра Окуневского, Остапчука і Новаковского. Але промовчує о. Зельский, що рускі посли ухвалили знов від себе виступити з внесенями в користь руского народу, якими би зазначено іх почитане цїсарского ювилею, замовчав, що я поставив внесене о заснованє рускої ґімназиї Франц Йосифа, яку введено в житє, а п. Вахнянин поставив внесенє о вставленє до буджету відповідної квоти на засновуванє Райфайзенівских кас по громадах, щоби наші хлїбороби і ремісники могли діставати пожички на малий процент, а сойм се також ухвалив і тепер основує ся богато таких кас по краю з великою користию для хлїборобів і ремісників.

Дальше о. Зельский в своїм листку стає сам з собою в суперечности і з одного боку приписує менї і моїм „нечисленним приятелям“ таку всемогучу силу і власть, що нїби то моя „політична система ввела корупцию і упадок публичної чести іморали“, а з другого боку все те, що я дїйстно зробив для Русинів на поли письменства, шкільництва і для руских товариств, називає „мнимими заслугами“ і „нескладною самохвальбою“. Тим отже прямо відмовляє менї, щоби я щонебудь користного на тих полях для Русинів зробив, а приписує помножене руских шкіл взірцевих і ґімназий, оснoванє катедри історії в універсететі, приспоренє підмог для руских товариств от на тїй обставинї, що руский загал упоминав ся на многих вічах і що многі посли, які не вчисляють ся до моїх приятелів, підносили тї „кривди руского народу“ і „власти під напором тих голосів рішили ся заспокоїти найбільше пекучі потреби“. Алеж о. Зельский не хоче о тім знати, що таки самі товариства рускі, як от н. пр. Наукове товариство ім. Шевченка признали в своїх справозданях, що підмоги дістають моїми заходами, а заснованє катедри історії, рускої ґімназиї в Тернополи і т. и. не посьміє нїхто менї відмовити, хто не хоче розминати ся з правдою. Отже, що я в моїм відкритім письмі все те навів, що зроблено моїми заходами, се не самохвальба а констатоване фактів супроти заперечуваня дїйстної правди о. Зельским. Так само не для самохвальби я покликував ся на признаня Є. Ем. кардинала Сембратовича і Є. Величества Цїсаря, але длятого щоби показати, що коли „свої“ люди ногами топчуть мене, в найвисших кругах уміли оцїнити мої щирі труди для краю і народу руского, а Є. В. Цїсар дав вираз тому при нагоді 50 лїтного ювилею панованя, надавши менї висше відзначенє, яке відповідало моїй службовій ранзї, бо ордер желїзної корони III. кляси.

На останку заявив о. Зельский, що я не тому став послом до сойму і ради державної, що велика більшість инакше оцїнювала мою діяльність ніж каменецка „Селяньска Рада“, але тому, що за мною „по висшому указу голосували всї жиди і Поляки“, коли тимчасом по правдї на 501 виборцїв що голосували в 1897 р. було 357 Русинів, а лише 144 Поляків, Німцїв і Жидів, а я дістав 380 голосів!

Отже на основі таких невірних інформаций, на основі всяких викрутів, подиктованих упередженем, пристрастию і ненавистию, видав о. Зельский в своїм листку на мене осуд перевертня, зрадника руского народу, а кінчить своє письмо тим, що не може мене назвати нашим послом, і буде молити ся. Спасибі Вам, о. Зельский, за Вашу молитву, бо я певний, що Бог не прийме молитви такої, що походить не з щирого серця і любви ближнього, але з серця переповненого пристрастию, ненавистию, не прийме молитви чоловіка, що, воюючи неправдою, намагав ся другого позбавити в очах народу доброї слави, тяжко здобутої щирою працею, пожертвованєм своїх сил для руского народу і краю.

У Львові 10 грудня 1900.

Олександер Барвіньский.

Телеґрами.

Берлин 10 грудня. До Бюра Вольфа телеґрафують з Пекіну, що порт в Таку замерз. До 50 кораблїв осїло в ледї.

Лїзбона 10 грудня. Анґлїйска королева Викторня, відповідаючи на телеґраму короля портуґальского Кароля, подякувала за желаня, зложені їй і анґлїйскому народови і висказала радість з причини сердечної приязни між Портуґалїєю і Анґлїєю.

Варшава 10 грудня. З Ливадиї надійшли сюди вісти о майже цїлковитім подужаню царя. Виданє бюлетинів буде вскорі застановлене.

Будапешт 10 грудня. Полїция відкрила велику шайку фальшівників гроший.

Казеви просто уявляли ся геройскі подвиги, але я почув в нїм брата, як нїколи перед тим, отже пригорнув его до грудий з цїлої сили і сказав:

— Нї, Казю, я ще нїчого не знаю. А подруге він не приймив би. Я ще нїчого не знаю, що стане ся. Тимчасом вели менї осїдлати коня вчасно. Поїду перед ним, перейму его в дорозї і розмовлю ся з ним. Тимчасом пильнуй їх, але не дай пізнати, що знаєш щонебудь. Вели менї осїдлати коня.

— Чи возьмеш з собою оружиє?

— Встидай ся, Казю! Атже він не має при собі оружия. Нї я хочу з ним лиш розмовити ся. Будь спокійний і іди сейчас до стайнї.

Казьо скочив сейчас після порученя, а я вернув поволи до дому. Я був як чоловік, котрого ударено обухом в голову. Маю правду сказати: я не знав, що менї робити; не знав, як маю поступити. Просто хотїлось менї кричати.

Заки мав я цїлковиту певність утрати серця Ганї, тодї бажав я мати ту певність і гадав, що як небудь а упаде менї з серця камінь; тепер нещастє відкрило шелом, а я глядів в зимне, ледовате лице, в камінні его очи і знов нова непевність зродилась менї в серци, не непевність нещастя, але сто раз гірше почуте власної безсильности: непевність як з ним бороти ся.

Моє серце переповнене було огірченем і скаженостию. Голоси пожертвованя, які давнїйше кликали в моїй души: „Зречи ся Ганї для еї щастя; ти о еї щастє передовсїм повинен дбати; пожертвуй ся!“ — такі голоси умовкли тепер цїлком. Ангел тихого смутку і ангел сльоз — відлетїли далеко від мене. Я чув ся хробаком, котрого потоптано, але о котрім забуто, що має жаль. Досі дав ся я гнати нещастем, як вовк псам, але надто припертий і споневіряний, почав як вовк показувати їм зуби. Якась повна сила, котрій на імя було: месть — розбудила ся в моїм серци. Я став відчувати род ненависти до Селима і Ганї. Утрачу житє, гадав я собі, утрачу всьо, що можна утратити на сьвітї, а не позволю на щастє тих двоїх. Тої гадки вхопив ся я, як потапаючий дошки. Я знайшов причину до житя: овид розяснив ся передо мною; я відітхнув широко, дуже широко і свобідно, як нїколи перед тим! Розбиті розбурхані гадки вернули менї до порядку і цїлою силою спрямували ся в однім зловіщім для Селима і Ганї напрямі. Коли вернув до дому, був я майже спокійний, холодний. В сали сиділа панї д'Іве, о. Людвик, Ганя, Селим і Казьо, що вернув вже був із стайнї і не відступав їх нї на крок.

— Чи готовий кінь для мене? — спитав я Казя.

— Готовий.

— Відпровадиш мене? — спитав Селим.

— Можу. Іду до сюгів, подивити ся, чи нема якої шкоди. Казьо пусти мене на своє місце.

Казьо уступив, а я сїв коло Селима і Ганї, на канапцї стоячій під вікном. Мимохіть пригадав я собі, як ми сиділи так давно вже, давно, зараз по смерти Миколи, тодї коли Селим оповідав байку кримску о султанї Гаруні і ворожцї Лялї. Але тодї мала ще і заплакана Ганя, оперла золоту головку на моїй груди і уснула; нинї та сама Ганя, користаючи з сумерку в сали, стискала потайки руку Селима. Тодї лучило нас всїх троє солодке чувство приязни, нинї любов і ненависть мали вскорі розпочати з собою борбу. Але на око всьо було спокійно: залюблені усьміхали ся до себе, я був веселїйший як звичайно, а нїхто не підозрівав, яка то була веселість.

(Дальше буде.)

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий.

З друкарні В. Лозиньского — під зарядом В. І. Вебера. (Телефона число 569).